

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Congregationibus Clericorum In Communi Viventium

Le Mire, Aubert

Coloniæ Agrippinæ, 1632

Capvt I. Congregatio Fratrum seu Clericorum vitæ communis à Gerardo Magno Dauentriensi, Canonico Ultraiectensi & Aquisgranensi, circa annum 1376. instituta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64608)

3

De
CONGREGATIONIBVS
CLERICORVM
IN COMMVNI
viuentium.

CAPVT I.

CONGREGATIO FRATRVM SEV CLERICORVM *vita communis*, à Gerardo Magno Dauentriensi, Canonico Ultraiectionensi & Aquisgranensi, circa annum 1376. instituta.

GERARDVS MAGNVS, Dauentriae ad Isalam fl. in Germania inferiore natus, Fratrum seu Clericorum vitæ communis auctor atque institutor, anno salutis millesimo trecētesimo octogesimo quarto in Domino obdormiuit: cuius vitam Thomas Kempensis copiosè descripsit. Fuerat is olim Ultraiectionensis & Aquisgranensis Canonicus: quibus dignitatibus, quamquam opimis, cum maxima patrimonij parte, postmodum

1384

A 1

dum

4 De congregationibus Clericorum

dum spontè relictis, totum se Deo proximorumque salutis procurandæ tradidit. De eo sic Christianus Massæus in suo Chronico:

Gerardus, cum esset Parisijs doctissimus, relictâ Sarbonâ, Dauentriam redijt, vnde erat oriundus. Fratres illic instituit, qui scholas tenerent, & non tantùm litteras, sed mores quoque discipulos suos, & benè viuere edocerent. Viuunt autem in communi, secundum instituta primitiua Ecclesie, sine proprio, sine mendicitate, diœcesanis suis simpliciter subditi. Quò autem tunc sincerius sese gesserunt, eò violentius antiquus hostis se illis opposuit. Suscitauit illis detractores multos: quorum vnus in Concilio Constantia celebrato ausus est dicere, eos esse ex illis, quos dudum Romani Pontifices, Bonifacius, Clemens & Ioannes exterminauerant. Cui calumnia viriliter restitit Ioannes Gerson, Cancellarius Parisiensis, tunc in ipso Concilio præsens, eoque perpulit hominem, vt ipse cum libello famoso, quem senatui legerat, igni adiudicaretur. Tunc fratres qui aderant aduoluti iudicij pedibus, precabantur veniam reo, vt liber tantùm incenderetur, non auctor. Annuitur precibus supplicantium, & incenso volumine iussus est auctor exire prouincia, nec amplius innocentes infamare. Pro quibus in eodem Concilio præfatus Gerson pulcherrimum tractatum edidit, ostendens eos non minùs esse religiosos alijs, qui religionis nomine nuncupantur. Quos dictum Concilium, præ-

dente

dente Martino Quinto, plurimum corroborauit, modumque viuendi comprobans, hortabatur viriliter agere, scholas erigere, ad pietatem discipulos instituere, quibus Ecclesia Dei fulciretur, quibusq; vel maximè tūc indigebat. Vidi ego ante annos multos, præter dictum volumen Gersonis in Buscoducis, etiam apud Bruxellam multas Eugenij VI. & Pij II. litteras, perpulchra priuilegia ipsis Fratribus indulta continentes. Hactenus Massæus.

Alibi tamen legi, istud Fratrum in communi, sub regula S. Augustini, viuentium institutum, anno 1367. à Gregorio XI. Pont. Max. fuisse adprobatum. Id disertè in proœmio Officij Ecclesiastici Eremitarum Augustinianorum, Venetijs, Louanij & alibi excusi, vbi Ordines vniuersi sub D. Augustini signis militantes recensentur, his verbis exprimitur: *Ordo vitæ communis à Gerardo Teutonico institutus, & à Gregorio XI approbatus, ann 1376. sub regula Sancti Augustini.* Cuius rei (si tamen vera) miror nullam apud Massæum, huius instituti sodalem, nec apud Thomam Kempensem, fieri mentionem.

Ceterum Fratres seu Clerici vitæ communis, in Germania nostra inferiore primi litteras humaniores excitarunt, & plurima olim eaque celeberrima (vt hodie Patres Soc. Iesu) per Galliam Belgicam, Germaniamque

§ De Congregationibus Clericorum

niamque gymnasia habuere; in his *Dauen-*
trienſe, *Suollenſe*, *Drufoburgenſe*, *Vltraiectenſe*,
Groningenſe & *Gaudanum* apud *Batauos* &
Friſios, *Machiniſe*, *Bruxellenſe* & *Siluiducēſe*
in *Brabantia*; *Gandenſe*, *Gerardi-montenſe* &
Vuinnoci-bergenſe in *Flandria*; *Nouiomagenſe*
in *Geldria*; *Embricenſe* & *Vefalienſe* apud
Cliuios; *Leodicenſe* item, *Cameracenſe*, *Coloni-*
enſe, aliaque alibi. Hodie, præter *Coloniē-*
ſe, *Vefalienſe*, & alia aliquot Fratrum do-
micilia, cetera ferè temporum iniquitate
deſierunt, aut alijs religioſis hominibus
ſunt attributa, aut in *Seminariorum* ſeu
collegiorum vſum conuerſa.

Fuère autem inter Fratres plurimi cum
vitæ ſanctitate, tum doctrina illuſtres: quo-
rum res geſtas *Thomas Kēpenſis*, ipſorum
discipulus, ad poſteros trāſmiſit. Inter eos,
qui ſcriptis ſibi famam pepererunt, *Gerar-*
dus Sutphanus, ſcriptor aſceticus, *Gabriel*
Biel, Theologus *Tubingenſis*, *Chriſtianus*
Maſſeus, Chronographus, & *Georgius Ma-*
cropedius, Comœdus ac Philologus, emi-
nent. Ex ipſorum verò ſcholis plurimi libris
editis clari, & dignitatibus illuſtres viri, vt
ex *Dauentrienſi* *Thomas Kempenſis*, *Alexan-*
der Hegius, *Deſ. Erasmus Roterodamus*, & *Ioan-*
nes Murmillius; Ex *Embricenſi* *Matthias* &
Tilmannus Bredenbachij; ex *Nouiomagenſi*
Petrus Caniſius, & *Busai* fratres ex *mechlinieſi*

Matthias

Matthias Houius, Archiepiscopus Mechli-
niensis, ex Ultraiectensi Cornelius Valerius,
Henrius Cugnius, Episcopus Ruremondens-
sis, Franciscus Hareus & Henricus Sedulius; ex
Bruxellensi Ioannes Miraus, Episcopus Ant-
uerpiensis; ex Vuinnoci-bergenſi Ioannes
Despauterius; ex Silui-ducensi Ioannes Nemi-
us, Simon Verepaus, Christophorus Vladeraccus
(quorum post rem; & Fratibus in ecudi-
enda iuuentute auxilio fuere) alijque pro-
dierunt.

Ceterum Gerardo Magno & Fratrum
vitae communis familiae, ab ipso instituta,
originem ac progressum suum debet Capitulum
seu Congregatio WINDESIMENSIS, quae
est Canonorum Regularium, hodieque per
Germaniam nostram inferiorem ac superio-
rem celebris: ut Thomas Kempensis in vita
eiusdem Gerardi his verbis testatur:

Habuit Gerardus propositum adificandi mo-
nasterium clericorum Ordinis Canonorum re-
gularium, volens quosdam de idoneis clericis sibi
adherentibus, ad religionis habitum promouere:
ut alijs deuotis essent in exemplum, & aduentan-
tibus aliunde clericis vel laicis bona conseruatio-
nis iter ostenderent.

Ad hunc ordinem regularium instituentium,
praecipuo inductus fuit, propter singularem reueren-
tiam & amorem venerabilis domini Ioannis Ru-
sebraus, primi prioris Viridis Vallis, & aliorum

8 De congregationibus Clericorum

ibidem religiosè conuersantium probatissimorum fratrum, in ordine regulari, quos dudum personaliter in Brabantia visitauerat: à quibus magnam edificationis formam, ob multam ipsorum humilitatem & simplicis habitus deferentiam, traxit & annotauit. Cùm igitur pro loco religioni apto, & monasterio fundando diligenter instaret, mortalitate præuentus non potuit perficere, quod optauit; sed Deo intentum voluntatis suæ pro operis effectu obtulit, ac totum desiderium monastica constructionis, carissimis discipulis suis, ab eo conuersis, perficiendum commisit hortans, ne tantum bonum ipso defuncto sopiretur, sed pro honore Dei ampliando, omnes pariter consilium præstarent, & iuuamen. Ex his fuerunt, qui monasterium in VVindeshem, & domum S. Agnetis in monte prope Suollas, primitus, Deo iuuante, fundauerunt.

Ceterùm quibus potissimum auctoribus, ex isto Fratrum seu vitæ communis clericorum cœtu, Congregatio W indeshemensis primùm cœperit, adoleuerit, atque ad summam vitæ perfectionem peruenit, accurate describit Arnoldus Buschius, in suo libro de origine virisque illustribus Capituli seu Congregationis W indeshemensis, Antuerpiæ annis superioribus edito.

(:.)

CAPVT